

АНАЛІЗ ЦІЛЕЙ І ЗАВДАНЬ ДІЮЧОЇ В УКРАЇНІ СИСТЕМИ ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ

Радіонова Тетяна Олександрівна

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Система визнання, що включає в себе вирішення питань підтвердження, визнання та встановлення еквівалентності іноземних документів про освіту в Україні та легалізації українських освітніх документів при їх вивезенні за кордон є невід'ємною частиною – підсистемою національної системи освіти. Зростання ролі такої підсистеми, придбання нею на сучасному етапі ключового значення для української системи освіти пояснюється інтенсивним розвитком міжнародної академічної співпраці, участі України в світових інтеграційних процесах, зокрема, в Болонському процесі та у проекті Єврокомісії (Еразмус+КАЗ Підтримка реформ у сфері вищої освіти I-Comply) тощо. Питання визнання є питаннями реалізації фундаментальних прав особистості, які повинні вирішуватися щодо кожної особи при переїзді в іншу країну з метою подальшого навчання чи працевлаштування.

При вирішенні питань про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту найбільшого поширення знаходить метод, заснований на зіставленні загальних критеріїв, що характеризують основні умови, необхідні для отримання даного диплома: вступні вимоги, тривалість і зміст навчання, характер і обсяг підсумкових випробувань. Приймається також до уваги факт визнання або невизнання даного диплома в третіх країнах. Фактично це метод експертного зіставлення, заснований на широкому системному аналізі та обов'язковому передбаченні високої кваліфікації експертів, які беруть участь в роботі, обізнаність ними систем освіти, що зіставляються, і співвідносності рівнів цих систем до рівнів освіти провідних країн.

Нижче перерахуємо завдання системи підтвердження, визнання і встановлення еквівалентності документів про освіту і проблеми, що виникають при їх вирішенні або впливають ззовні на їх рішення, а також шляхи їх

вирішення. Однією із пріоритетних цільових настанов у цьому напрямку діяльності є захист національної системи освіти шляхом використання прийнятих світовою освітньою спільнотою норм перевірки і підтвердження документів про освіту. Для реалізації цієї загальної настанови відповідних експертних служб в процесі здійснення ними процедури визнання доводиться вирішувати безліч приватних задач. Серед них:

- Виявлення підроблених бланків документів про освіту.
- Виявлення документів про освіту, отриманих незаконним шляхом.
- Виявлення неправильно заповнених документів про освіту.
- Розпізнавання статусу закладу освіти, що видав документи про освіту, в країні походження.
- Визнання документів про освіту в країні пред'явлення.
- Розпізнавання змісту і рівня отриманої освіти володарем висунутого документа про освіту.
- Встановлення відповідності висунутого документа про освіту з одним із діючих документів про освіту в країні з метою наділення власника аналогічними правами для продовження академічної або професійної діяльності.
- Забезпечення об'єктивності критеріїв порівняння документів про освіту і розумна точність відповідності.
- Забезпечення справедливості механізмів і процедур визнання, їх оптимальної тривалості.

Серед інших чинників, які повинні враховуватися в національних інтересах при здійсненні визнання іноземних освітніх кваліфікацій, необхідно виділити наступні:

- Вплив політики держави на вирішення питань визнання для регулювання потоків академічної мобільності і через них рішення геополітичних завдань.
- Вплив потреб економіки на питання визнання з метою захисту національного ринку праці, боротьби за ринки збуту освітніх послуг.
- Різниця систем повноважних органів, що здійснюють визнання документів про освіту, в різних країнах.

• Проблема інформаційного забезпечення визнання документів про освіту. Необхідність розширення досліджень, порівняльного аналізу систем освіти різних країн у їх розвитку, каталогів документів про освіту.

Джерела та література

1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/165>
2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/viznannya-inozemnih-dokumentiv>
3. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://naric.in.ua/about-nostrification.html>
4. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>